

Posudek na bakalářskou esej

Veronika Najmanová, Zapomenuté představitelky Ženského výrobního spolku českého ve světle jejich pozůstalosti a dobového tisku, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2011, 70 stran textu + přílohy.

Veronika Najmanová si zvolila pro současnou mladou generaci netypické až „archaické“ téma spolkových aktivit českých žen v 19. (a částečně i ve 20.) století. Konkrétně se zaměřila na „zapomenuté představitelky „Ženského výrobního spolku českého“. Čerpala přitom především z pozůstalosti jednotlivých žen - aktivistek tohoto jednoho z nejvýznamnějších tehdejších ženských spolků a též z archivních materiálů o samotném spolku, uložených jednak v Literárním archivu Památníku národního písemnictví v Praze na Strahově, jednak v Archivu hlavního města Prahy. Důležitý zdroj informací představoval i dobový tisk, zejména pak časopis *Ženské listy*, redigovaný po dlouhá léta Eliškou Krásnohorskou, významnou představitelkou českého ženského hnutí své doby a také kompletní soubor výročních zpráv „Ženského výrobního spolku českého“ přístupný v elektronické podobě v Národní knihovně. Autorka se zaměřila, jak naznačuje název bakalářské eseje, hlavně na ty méně známé či zcela neznámé, případně zapomenuté členky, bez jejichž každodenní všední práce by ani tak významný spolek jako byl „Ženský výrobní spolek český“ nemohl bezproblémově fungovat.

Veronika Najmanová koncipovala svoji bakalářskou práci (včetně úvodu, závěru, seznamu pramenů a literatury a seznamu příloh) do celkem patnácti více či méně obsažných kapitol. Po vlastním úvodu specifikovala základní cíl své práce – tj. v první řadě představit ženy, které se staly „dušemi Ženského výrobního spolku českého“ a ve druhé řadě seznámit se jmény a osudy těch aktivistek spolku, které zůstaly ve stínu dvou slavných spisovatelek a významných bojovnic za lepší postavení žen – Karolíny Světlé a Elišky Krásnohorské. Jednalo se zejména o Jindřišku Flajšhansovou a Annu Cardovou Lamblovou, ale alespoň částečně i o řadu dalších. Dále zdůvodnila svůj metodický přístup a podala přehled pramenů, ze kterých převážnou měrou vycházela.

Před vlastním představením málo známých aktivistek „Ženského výrobního spolku českého“ Veronika Najmanová stručně shrnula situaci v postavení ženy a ve vývoji ženského hnutí ve druhé polovině 19. století (kapitola třetí – s. 11-14) a soustředila se i na bezprostřední situaci před samotným vznikem „Ženského výrobního spolku českého“ a osobnosti s tímto obdobím spojené, zejména Marii Riegrovou-Palackou a Vojtěcha Náprstka (kapitola čtvrtá – s. 15-18). Specifickou pozornost pak věnovala autorka vzniku spolku, stanovám, dlouhému období jeho existence i náplni činnosti, zejména boji za možnost vysokoškolského vzdělávání žen (kapitola pátá – s. 19-29).

Další kapitoly představují již větším dílem (ovšem i v předchozích částech autorka s archivním prameny pracovala a v kontextu mapovaných problémů je částečně využívala) výsledek archivního studia utříděných i neutříděných písemných pramenů většinou osobní povahy. Nejprve Veronika Najmanová představila starostky a předsedkyně „Ženského výrobního spolku českého“ během jeho téměř stoleté existence (kapitola šestá – s. 30-35), a

to Karolínu Světlou, Emílii Bártovou, Luisu Čelakovskou, Elišku Krásnohorskou, Jindřišku Flajšhansovou, Eleonoru Novákovou a Marii Procházkovou, detailněji z nich pak právě Jindřišku Flajšhansovou (kapitola sedmá – s. 36-41). Zabývala se rovněž postavami ředitelky a učitelky spolkových škol, stejně jako školami samotnými (kapitola osmá – s. 42-49). Mezi významné „duše“ spolku patřila i Anna Cardová Lamblová, jejíž osobnost a rodinné zázemí ve světle její pozůstalosti v Památníku národního písemnictví zpracovala Veronika Najmanová ve speciální kapitole (kapitola devátá – s. 50-55). Pozornost dále věnovala i členkám a sběratelkám (kapitola desátá – s. 56-58) i ostatním představitelkám spolku – Marii Kuřákové, Anežce Čermákové Slukové a Elišce Lauermannové (kapitola dvanáctá – s. 63-66). Do svého textu zahrнула V. Najmanová i charakteristiku časopisu Ženské listy (kapitola jedenáctá – s. 59-62) jako tiskového orgánu spolku a také postavy některých méně známých autorek, které v tomto časopise publikovaly, jako např. sestry Eliška a Anna Řehákovy či Krista Nevšimalová.

Veronika Najmanová si při výběru tématu a cíle své bakalářské eseje nezvolila snadný úkol. Sbírání střípků informací prostřednictvím archivního studia je práce, zejména časově, velmi náročná. Autorka se s tímto náročným úkolem vyrovnala velmi dobře a zejména rozsahem analyzovaného archivního materiálu osvědčila svou píli a pracovitost. Oceňuji zejména přehledně a jasně formulované závěrečné shrnutí výsledků, k nimž autorka dospěla.

Formální stránka bakalářské eseje je na velmi dobré úrovni, v podstatě bez překlepů a podobných chyb. Příloha je plně funkční, nejedná se o obvyklé „natahování“ textu. K pochybení došlo pouze v některých pasážích při zarovnávání textu (např. s. 4, 56-62 a také průběžně u jinak dobře vedeného poznámkového aparátu).

Závěrem lze konstatovat, že autorka prokázala, že si dovede vytýčit přiměřený cíl, je schopna shromáždit k jeho řešení dostatečné množství materiálu, odpovídajícím způsobem ho analyzovat a formulovat přiměřené závěry. Bakalářskou esej Veroniky Najmanové doporučuji k obhajovacímu řízení. Autorka odvedla velice solidní výkon, a i když výsledky jejího snažení nepatří k „zásadně objevným“, řadí se její esej k té lepší části závěrečných studentských prací. Navrhuji celkové hodnocení -podle průběhu obhajoby- mezi velmi dobře až výborně.